

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 257/02**

mun. Chișinău

16 iunie 2022

Inspector de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Irina OLĂRESCU, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Lobanov Natalia, director al IET Alunel din satul Vertiujeni din r-ul Florești identificată IDNP: [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

C O N S T A T Ă :

La data de 17.03.2022 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea cu nr. 2038, care în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea mi-a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor la 17.03.2022.

Potrivit, sesizării, dna Lobanov Natalia, director al IET Alunel din satul Vertiujeni din r-ul Florești a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin faptul că a angajat persoane apropiate în cadrul instituției preșcolare .

La 12.04.2022, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 213/02, în privința dnei Lobanov Natalia, director al IET Alunel din satul Vertiujeni din r-ul Florești a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

La 13.04.2022, în adresa dnei Lobanov Natalia a fost expediată scrisoarea nr. 04-02/2142 prin care a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese cât și despre drepturile sale prevăzute la art. 32 din Legea 132/2016.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 32, alin. (3) și art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în redacția expusă la momentul efectuării controlului), au fost consultate date din registrele informaționale de stat a populației, solicitate de la instituțiile responsabile date și informații necesare desfășurării controlului.

În urma consultării Registrului informațional de Stat „Registrul de Stat al Populației” s-a stabilit că dna Lobanov Natalia, este *soția* dl [REDACTED] și *sora* dnei [REDACTED], confirmându-se astfel relațiile de persoane apropiate dintre cei din urmă.

Totodată, prin scrisoarea cu nr. 4456 din 02.06.2022 din partea Agenția Servicii Publice se confirmă că dna. [REDACTED] este mătușa dnei Lobanov Natalia.

Conform prevederilor art. 3, alin. (1), lit. e) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dna Lobanov Natalia, exercitând funcția de director al IET Alunel din satul Vertiujeni din r-ul Florești *deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale.*

Potrivit art. 2, din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale **conflict de interes** reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectul declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Conform art. 12, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, **conflictul de interes real** apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Art. 12 alin. (5) din aceeași lege prevede că „Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică”.

Art. 14, alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, statuează: „Conflictul de interes real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.”.

Conform art. 14, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dna Lobanov Natalia, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.*

Potrivit art. 14, alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *subiectului declarării*, dna Lobanov Natalia, *în cazul în care conducătorul organizației publice nu poate soluționa un conflict de interese real, acesta se adresează Autorității Naționale de Integritate.*

Potrivit art. 12, alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, **conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).**

Aprecierea inspectorului de integritate prin prisma legislației pertinente

Analizând probele acumulate în cadrul controlului și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate a stabilit următoarele:

Potrivit materialelor oferite de către Primăria satului Vertiujeni, r-ul Florești înregistrate în cancelaria Autorității Naționale de Integritate la data de 21.04.2022 cu nr. 3418, dna Lobanov Natalia exercită funcția de Director al Instituției Educație Timpurie Alunel, din satul Vertiujeni, r. Florești fiind anexate acte administrative privind angajarea doamnei director.

Potrivit materialelor prezentate de Instituția Educație Timpurie Alunel din satul Vertiujeni, r. Florești, prin răspunsul cu nr. 3807 din 06.05.2022, în subordinea nemijlocită a subiectului controlului activează dna. [REDACTED] angajată în calitate de spălătoreasă în baza contractului individual de muncă nr. 29 din 19.01.2015 și dna [REDACTED] angajată în calitate de ajutor de educator în baza contractului individual de muncă nr. 12 din 15.05.2008.

Suplimentar inspectorul a stabilit că soțul dnei Natalia Lobanov, dl. [REDACTED] a activat în subordinea soției în cadrul IET Alunel în perioada 02.01.2018-02.09.2019 în calitate de intendent mobilier.

Din materialele prezentate de Instituția Educație Timpurie Alunel, din satul Vertiujeni, r. Florești, inspectorul reține următoarele situații de conflict de interese în care subiectul controlului a luat decizii și a semnat acte juridice și administrative în privința persoanei apropiate, după cum urmează:

1. Contract individual de muncă nr. 29 din 19.01.2015 încheiat cu [REDACTED] în calitate de spălătoreasă.
2. Acord adițional la contractual individual de muncă nr. 29 din 02.04.2018 privind prelungirea termenului contractului individual de muncă pentru o perioadă nedeterminată.
3. Ordinul nr. 3 din 19.01.2015 privind angajarea dnei [REDACTED] în calitate de spălătoreasă pentru o perioadă determinate.
4. Ordinul nr. 15 din 02.04.2018 privind prelungirea contractului individual de muncă
5. Contract individual de muncă nr. 12 din 15.05.2008 privind angajarea dnei [REDACTED] în funcția de ajutor de educator.
6. Ordinul nr. 07 din 15.05.2008 privind angajarea dnei [REDACTED] în funcția de ajutor de educator începând cu data de 15.05.2008.
7. Acord adițional la contractul individual de muncă nr. 12 din 24.01.2020.
8. Ordinul nr. 04 din 02.01.2018 privind angajarea dl. [REDACTED] din funcția de intendent pe mobilier începând cu data de 02.01.2018.
9. Ordinul nr. 13 din 02.09.2019 privind eliberarea dl. [REDACTED] din funcția de intendent pe mobilier.

Dat fiind faptul că încheierea/semnarea actelor vizate pentru perioada 2008-2015, a avut loc în perioada de acțiune a Legii nr. 16/2008 cu privire la conflictul de interese (abrogată), inspectorul de integritate consideră imperios că situația respectivă urmează a fi analizată prin prisma prevederilor legale ale acestei legi.

Astfel, inspectorul de integritate menționează că pentru încheierea/semnarea actelor vizate pentru perioada 2008-2015, în conformitate cu art. 23, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (*redacție în vigoare din 29.10.2021, după operarea modificărilor efectuate prin Legea nr. 130 din 07.10.2021*), conflictul de interese a apărut și s-a consumat până la intrarea în vigoare a acestei legi.

Suplimentar inspectorul reține că la 01.08.2016, Legea nr. 16/2008 cu privire la conflictul de interese a fost abrogată prin Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

De menționat că, în baza materialelor acumulate în cadrul dosarului de control, s-a stabilit faptul că dna LOBANOV Natalia, în exercitarea funcției de director al IET Alunel s. Vertiujeni, r-l Florești, *a soluționat alte careva cereri/demersuri, a emis sau a adoptat acte administrative și/sau juridice, a luat decizii sau a participat la luarea unor decizii în privința persoanei apropiate (sora [REDACTAT]), în perioada de acțiune a Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (inclusiv, cu modificările ulterioare aduse acesteia).*

Astfel, actul juridic fiind analizat prin prisma art. 12 alin (3) din Legea nr. 133/2016, confirmă crearea unor situații de conflict de interes real în care s-a aflat subiectul supus controlului, chemat să ia decizii și să semneze/încheie acte administrative și acte juridice în prezența unui interes personal care rezultă din relația cu persoana apropiată, sora - dna. [REDACTAT].

În condițiile art. 12, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dna Lobanov Natalia a avut obligația de a informa șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află.

Inspectorul reiterează că potrivit răspunsului oferit de către Primăria satului Vertiujeni, r-ul Florești din 21.04.2022 cu nr. 3418 se informează că în perioada activității dna Lobanov Natalia nu a depus careva declarații privind conflictele de interesereale în care s-a aflat și nu există careva înregistrări în Registrul declarațiilor privind conflictele de interese.

Astfel în ordinea art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016 conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor de declarare și soluționare a conflictelor de interese.

Prin prisma normei citate supra, inspectorul de integritate reține că situațiile descrise constituie conflicte de interese consumate de către subiectul controlului, or dna Lobanov Natalia fiind în exercițiul funcției și urmînd interesul personal rezultat din relația cu persoana apropiată, sora, ultima nu a declarat și nu s-a abținut de la luarea deciziilor, semnînd un act juridic în care este vizată persoana apropiată.

Ținînd cont de prevederile Legii 132/2016 inspectorul de integritate reține încălcarea regimului juridic al declarării conflictelor de interese de către dna Lobanov Natalia, directoarea IET Alunel din satul Vertiujeni din r-ul Florești doar în raport cu persoana apropiată, sora- [REDACTAT], manifestată prin :

- Nedecларarea în termenul prevăzut de legislație, a conflictelor de interese în conformitate art. 12 alin. (4) și (5) din Legea nr. 133/2016, la semnarea actului juridic din **24.01.2020** în raport cu persoana apropiată, în exercitarea funcției de Director al IET Alunel din satul Vertiujeni din r-ul Florești
- Nesoluționarea conflictelor de interese în care s-a aflat la semnarea actului juridic din **24.01.2020** în raport cu persoana apropiată, în termenul legal prevăzut la art 14 alin. (3) din Legea 133/2016, influențând în acest mod exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor de serviciu.
- Admiterea conflictului de interes consumat prin semnarea actului juridic din **24.01.2020** în raport cu persoana apropiată, în cazul în care, deținând calitatea de subiect al declarării exercitând funcția de Director al IET Alunel din satul Vertiujeni din r-ul Florești .

În condițiile art. 23 al. (4) al Legii 133/2016 fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Suplimentar, în condițiile art. 15 alin (1) al aceleiași Legi actele administrative emise/adoptate sau actele juridice încheiate personal sau prin intermediul unei persoane terțe într-o situație de conflict de interese real sînt lovite de nulitate absolută, cu excepția cazului în care anularea acestora ar aduce daune interesului public.

Totodată, potrivit art. 39 alin. (1) al Legii 132/2016 în cazul în care se constată nedecларarea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională.

Ținînd cont de rezultatul controlului, inspectorul de integritate reține că ațiunile doamnei Lobanov Natalia apărute la semnarea actului juridic din 24.01.2020 în raport cu persoana apropiată, constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională și acestea cad sub incidența art. 313² alin. (1) și alin. (2) Cod Contravențional al RM.

Cu referire la celelalte efecte juridice, potrivit art. 39, alin. (2) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

La caz, inspectorul de integritate reține că dna Lobanov Natalia nu a încălcat anterior regimului juridic al conflictelor de interese, iar în ce privește natura abaterilor, inspectorul concluzionează că subiectul declarării, doamna Lobanov Natalia în exercitarea atribuțiilor funcționale nu ar fi prejudiciat interesul public sau afectarea intereselor altor personae fizice sau juridice.

Astfel, inspectorul de integritate consideră distonantă aplicarea în privința doamnei Lobanov Natalia a măsurii de încetare a raporturilor de muncă, a măsurii de aplicare a interdicției în ocuparea funcției publice, precum și adresarea instanței de judecată unei cereri privind constatarea nulității actului juridic și administrative care au fost semnate/încheiate de către doamna Lobanov Natalia cu încălcarea dispozițiilor privind conflictele de interese.

În baza celor expuse, în conformitate cu prevederile art. 19, art. 35-38 și art. 39 din Legea nr. 132/2016 ci privire la Autoritatea Națională de Integritate, în coraborare cu prevederile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată că dna Natalia LOBANOV, exercitând funcția de director al IET Alunel din s. Vertiujeni, r-nul Florești, având interes personal rezultat din relația cu persoana apropiată, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:
 - **nedeclararea** în termenul legal a conflictului de interese în conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. (a)-(b), art. 12 alin. (5) din Legea nr. 133/2016;
 - **nesoluționarea** în modul corespunzător a conflictului de interese reale în conformitate cu art. 14 alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016;
 - **consumarea** conflictului de interese, în conformitate cu art. 12 alin. (10) al Legii 133/2016, prin semnarea actului juridic din data de 24.01.2020 .
2. Se aduce la cunoștința dnei Lobanov Natalia despre prezentul Act de constatare și se comunică despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emiterea acestuia la Curtea de Apel Chișinău, (mun. Chișinău str. Teilor 4).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de integritate**

Irina OLĂRESCU